

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/70/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021203141
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:0021203141.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX E., zast. Vašiv & Partners s.r.o., so sídlom v Košiciach, Murgašova 3, IČO 47 238 836 proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, IČO: 00 151 866 o zaplatenie 5.001,48 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 16C/63/2021 zo dňa 14. februára 2025

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce č.k. 16C/63/2021-241 zo dňa 14. februára 2025 vo vyhovujúcom výroku I. a vo výroku III. o náhrade trov konania.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.500 €, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), zamietol žalobu v prevyšujúcej časti (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tohto nároku bude rozhodnuté v osobitnom uznesení (výrok III.).

2.1. Rozhodol tak o žalobe doručenej súdu dňa 14.7.2021, ktorou sa žalobca od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 5.001,48 € z titulu náhrady škody spôsobenej porušením práva Európskej únie (ďalej len EÚ), konkrétne z dôvodu práce nad zákonnom povolený limit pracovnej doby stanovenej v článku 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. novembra 2003, o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej Smernica). Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že od roku 2009 vykonával ako príslušník Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) štátnu službu v služobnom pomere, ktorého rozsah je v rozpore s právnymi predpismi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Žalobca je príslušníkom zaradeným na výkon štátnej služby v Michalovciach a vykonáva štátnu službu v zmenovej službe, t.j. v službe s nerovnomerne rozvrhnutým služobným časom. Organizácia času práce zmenných hasičov je upravená v Pokyne prezidenta Hasičského a záchranného zboru o vnútornej organizácii HaZZ na operatívno-technickom úseku zo dňa 30.8.2012, ktorý bol publikovaný v zbierke pokynov prezídia HaZZ č. 35 z roku 2012. Podľa článku 3, bodu 1 je začiatok výkonu zmenovej služby o 7,00 hod. a koniec výkonu zmenovej služby je o 7,00 hod. nasledujúceho dňa. Podľa vzoru poriadku výkonu zmenovej služby, ktorý tvorí prílohu č. 2 a č. 3 Pokynu, pripadá zo zmeny trvajúcej 24 hodín na výkon služby 16,5 hod. a na výkon služobnej pohotovosti 7,5 hod. V priebehu celej zmenovej služby je žalobca povinný zdržiavať sa fyzicky v mieste výkonu štátnej služby a v prípade potreby musí byť pripravený bezodkladne plniť úlohy HaZZ. Po odpracovaní 24 hodinovej zmeny nasleduje 48 hodín odpočinku. Takýmto spôsobom sa striedajú tri hasičské zmeny. Po týždni, v ktorom žalobca odpracuje tri

24 hodinové zmeny, teda spolu 72 hodín týždenne, nasledujú dva týždne, počas ktorých odpracuje dve 24 hodinové zmeny, teda spolu 48 hodín týždenne. Priemerne tak žalobca odpracuje týždenne 56 hodín ($72h + 48h + 48h / 3 = 56$ hodín), teda 8 hodín nad limit stanovený právom EÚ. Pri priemernom počte týždňov v roku 52,179 to predstavuje 417,4 hodín odpracovaných nad limit ročne. Zmena je rozdelená na aktívnu časť a neaktívnu, čo je pracovná pohotovosť. Podľa platných právnych predpisov sa pracovná pohotovosť nezapočítava do fondu pracovného času a žalobcovi za ňu neprináleží plat, ale iba náhrada vo výške 15 % platového stupňa do ktorého je zaradený. Žalobcovi v období od februára 2018 do januára 2021 bola nariadená pohotovosť v trvaní 1 783,09 hodín.

2.2. Pri určení výšky požadovaného nároku žalobca vychádzal z toho, že svojím obsahom je pre jeho výpočet najbližšie ustanovenie § 122 ods. 2 pís. a) Zákona o HaZZ, podľa ktorého, ak je príslušníkovi nariadená služobná pohotovosť na pracovisku, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada vo výške 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu. Na základe uvedeného žalobca žiada o odškodnenie vo forme vyplatenia primeranej peňažnej náhrady formou doplatku vo výške 35 % (50 % - 15 %) zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu opierajúc sa o tabuľky, ktoré tvoria prílohu žaloby. Pri výpočte peňažnej náhrady žalobca vychádzal aj z rozsudku KS KE zo dňa 13.5.2020, sp. zn. 9 CoPr/1/2019.

3. Súd prvej inštancie o tejto žalobe rozhodol (v poradí prvým) rozsudkom č.k. 16C/63/2021-171 zo dňa 14. apríla 2023 tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.341,68 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 659,80 € (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania 73,6% s tým, že o výške tohto nároku bude rozhodnuté v osobitnom uznesení (výrok III.).

4.1. Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. júla 2024 č.k. 6Co/119/2023 – 219 zrušil (tento prvý) rozsudok Okresného súdu Michalovce č.k. 16C/63/2021-171 zo dňa 14. apríla 2023 vo výrokoch I. a III. a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože pre rozhodnutie o náhrade nemajetkovej ujmy doposiaľ nebolo vykonané dokazovanie, na základe ktorého by bolo možné posúdiť, aká výška náhrady nemajetkovej ujmy je primeraná a tiež preto, že súd založil svoje rozhodnutie o primeranosti priznaného nároku iba na všeobecných záveroch, že žalobca bol ukrátený o čas odpočinku, ktorý mohol tráviť s rodinou a budovaním iných vzťahov.

4.2. Po vrátení veci malo byť úlohou súdu prvej inštancie znovu určiť, v akom rozsahu je žaloba dôvodná, teda aká výška náhrady nemajetkovej ujmy je primeraná okolnostiam prejednávanej veci (ktoré bude potrebné doplneným dokazovaním zistiť pre posúdenie závažnosti vzniknutej ujmy žalobcovi) a prihliadnuť na závažnosť ujmy, ktorá žalobcovi vznikla neoprávneným zásahom (porušením práva EÚ), prihliadnuť na následky, ktoré boli takýmto zásahom vyvolané v osobnom i rodinnom živote žalobcu, prípadne aký mali dopad na jeho zdravotný stav a sociálne pomery, zhodnotiť všetky okolnosti neoprávneného zásahu a pri svojej úvahe vychádzať aj z priznaných náhrad nemajetkovej ujmy v obdobných právoplatne skončených veciach iných žalobcov. Úvahy súdu, prečo v porovnaní s inými žalobcami v obdobnej situácii je nárok žalobcu odôvodnený vo vyššej výške musia byť presvedčivé a musia vychádzať zo zisteného skutkového stavu.

4.3. Pokiaľ ide o danosť nároku odvolací súd považoval za nedôvodnú odvolaciu námietku žalovaného o nepreukázaní splnenia podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú porušením práva EÚ a ustálil, že na základe vykonaného dokazovania súd dospel k správne mu záveru o naplnení predpokladov zodpovednosti štátu vo vzťahu k žalobcovi, keď vzal za preukázané závažné porušenie právnej normy Únie, ktorá jednotlivcovi priznáva právo, konkrétne čl. 6 písm. b/ Smernice, ktorá ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi.

5.1. Súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom vypočul žalobcu, právne vec posúdil podľa § 100, § 101, § 11, § 12, § 13 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, 2, § 85 ods. 1, § 86 ods. 1-3, § 92 ods. 1, § 122 ods. 2 písm. a/ zák. č. 315/2001 o Hasičskom a záchrannom zbore, § 12 zák. č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, § 8 a 12 ods. 1 zák. č. 129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme a dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu v rozsahu 2.500 €.

5.2. Keďže žalovaný vzniesol námietku premlčania poukazujúc pritom na to, že žaloba bola na súd doručená dňa 14.7.2021 a žalobca si uplatňuje nárok za obdobie od februára 2018 do januára 2021, súd sa touto námietkou premlčania zaoberal a dospel k záveru o jej čiastočnej dôvodnosti. V súvisiacej argumentácii súd vyšiel z úvahy, že premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy

došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Ten súd ustálil v súlade s tvrdením žalobcu na 1.2.2018, kedy došlo k nariadeniu pracovnej pohotovosti žalobcu a keďže žaloba bola na súd doručená až dňa 12.7.2021 (čl. 63 spisu), súd mal za to, že nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je za obdobie od 1.2.2018 do 11.7.2018 premlčaný. Zvyšnú časť nároku žalobcu za obdobie od 12.7.2018 do januára 2021 (vrátane) považoval súd za nepremličanú a zároveň mal za preukázané, že žalobca mal v tomto (nepremličanom) období nariadenú pracovnú pohotovosť v počte hodín 1576,52.

5.3. Pokiaľ ide o závažnosť vzniknutej ujmy súd ustálil, že nariadená pracovná pohotovosť nad rámec 48 hodinového týždenného pracovného času mala v rozhodnom období dopad na rodinný život žalobcu, jeho súkromie a zdravotný stav, keďže sa nemohol dostatočne venovať svojim deťom. V danom období bola starostlivosť o 3 maloleté deti na jeho manželke, pričom 2 maloletí synovia už v danom období chodili na pravidelné tréningy hokeja, na rôzne súťaže s tým spojené, a to aj cez víkendy. Navyše, cez víkendy musel žalobca zabezpečiť ku svojim synom na tréningy účasť iného rodiča, keďže manželka sa musela starať o ich tretie maloleté dieťa. Žalobca a jeho rodina tak boli ochudobnení o spoločne strávené chvíle. Taktiež bolo preukázané, že aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu odôvodňujú priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže žalobca nemal inú možnosť, pokiaľ mu bola nariadená pohotovosť, iba ju rešpektovať, a to za takých podmienok, aké mu dal žalovaný. Žalovaný pritom počas celého obdobia, za ktoré žalobca žiada náhradu nemajetkovej ujmy neprijal také opatrenia, ktoré by boli pre žalobcu ekonomicky výhodné vzhľadom na nariadenú pracovnú pohotovosť.

5.4. V súvislosti s ustálením výšky nemajetkovej ujmy u žalobcu súd prihliadal aj na rozhodovaciu prax súdov v obdobných prípadoch, napr. v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co/60/2019, v ktorom odvolací súd rozhodnutím zo dňa 5.3.2020 potvrdil súdom prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu 1500 Eur, 5Co/163/2019 zo dňa 14.4.2022 - odvolací súd potvrdil súdom prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu 2000 Eur, 11Co/222/2020 zo dňa 16.12.2020 - odvolací súd potvrdil súdom prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu 2000 Eur, 5CoPr/11/2021 zo dňa 30.6.2022 - odvolací súd potvrdil súdom prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu 2500 Eur, 5Co/96/2022 zo dňa 13. apríla 2023 - odvolací súd potvrdil súdom prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu 2500 Eur, 5Co/94/2022 zo dňa 13. apríla 2023 - odvolací súd potvrdil súdom prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu 2500 Eur, 5Co/5/2023 zo dňa 30. marca 2023 - odvolací súd potvrdil súdom prvej inštancie priznanú nemajetkovú ujmu 3000 eur.

5.5. Na základe týchto zistení súd prvej inštancie považoval za primerané priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 500 € za nepremličané obdobie od 12.7.2018 až január 2021 (vrátane). Zbral pritom na zreteľ aj závažné okolnosti, za ktorých k ujme u žalobcu došlo. Takto stanovená náhrada plní úlohu odškodňovaciu nie len symbolickú a na druhej strane nie je až tak neprimerane vysoká, aby došlo k obohateniu sa žalobcu na úkor žalovaného. Keďže žalobca v konaní žiadal priznanie náhrady nemajetkovej ujmy 5 001,48 € za obdobie od 2/2018 do 1/2021, za ktoré mu bola nariadená pohotovosť 1783,09 hodín a súd mu priznal nemajetkovú ujmu vo výške 2 500 €, a to za nepremličané obdobie od 12.7.2018 do 1/2021 (vrátane), počas ktorého mu bola nariadená pohotovosť v počte 1576,52 hodín, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

5.6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na ich plnú náhradu vychádzajúc z úvahy, že výška priznaného nároku v tomto prípade závisela od úvahy súdu.

6.1. Proti vyhovujúcemu výroku rozsudku a proti výroku o náhrade trov konania v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutých výrokoch tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov celého konania.

6.2. Má za to, že žalobca, ani súd prvej inštancie sa po vrátení veci odvolacím súdom nevysporiadali s otázkou dokazovania v takom rozsahu, aby bolo možné konštatovať, že priznaná výška nemajetkovej ujmy v sume 2.500 € je primeraná zásahu do práv žalobcu. V konaní, ktoré nasledovalo po vydaní zrušujúceho uznesenia zároveň nenasledovalo také dokazovanie, z ktorého by bolo možné vôbec vyvodit' vznik nemajetkovej ujmy žalobcu. Z týchto dôvodov považuje vyhovujúci výrok rozsudku za nepreskúmateľný. Okrem toho, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nezaujal stanovisko k tomu, či a aký vplyv na možnosť žalobcu tráviť čas s rodinou mala pohotovosť, ktorá bola žalobcovi nariaďovaná. Žalobca sa vo svojej výpovedi vyjadroval len k tomu, akým spôsobom mala byť obmedzená jeho možnosť venovať sa svojim mal. deťom počas dňa a nie aj počas nočnej pohotovosti, v dôsledku čoho nebol preukázaný akýkoľvek súvis nočnej pohotovosti na jeho rodinný život. V nadväznosti na túto argumentáciu žalovaný poukázal na to, že žalobca spravidla vykonáva službu systémom služba/voľno/voľno a pracuje v pondelok, štvrtok a v nedeľu (a/), alebo v utorok, piatok (b/), alebo v stredu a sobotu (c/), pričom ostatné dni má voľné. Okrem toho žalobca čerpá dovolenku,

dodatkovú dovolenku, dovolenku cez sviatok bez odpočtu, voľno za sviatok a voľno vyplývajúce z kolektívnej zmluvy, v dôsledku čoho má voľno 5, prípadne 4 dni týždenne (z toho 3 v týždni a minimálne 1 deň cez víkend) a ešte aj všetky tie dni, kedy čerpá niektorý z vyššie popísaných druhov voľna. Z takto opísaného rozvrhu žalobcu podľa jeho názoru vyplýva, že prípadné obmedzenie možností žalobcu tráviť čas s rodinou tak, ako to uvádzal vo svojej výpovedi, nesúvisí s nariaďovanou pohotovosťou, ale skôr s tým, že vykonáva také povolanie, ktoré si vyžaduje nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času.

6.3. Pokiaľ ide o výšku priznanej nemajetkovej ujmy žalovaný ju považuje za celkom zjavne neprímeranú v porovnaní s rozhodnutiami Mestského súdu Bratislava IV a Okresného súdu Trnava, ktorými boli zamietané žaloby hasičov v celom rozsahu.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol potvrdiť napadnuté výroky rozsudku ako vecne správne. Nesúhlasí s tvrdeniami žalovaného, že nepreukázal dôvody priznania náhrady nemajetkovej ujmy v rozsahu 2500 € a v tejto súvislosti poukázal na body 35-37 napadnutého rozsudku, v ktorých súd prvej inštancie konkretizoval, z akej rozhodovacej praxe súdov vychádzal pri ustálení rozpätia priznávanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí uznal, že (žalobca) preukázal všetky predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie po vrátení veci zohľadnil aj závažnosť zásahu žalovaného do jeho osobnostných práv. K ďalším námietkam žalovaného upriamil pozornosť na to, že nadmerný pracovný čas, ktorému ho žalovaný v rozpore so smernicou vystavoval, nespočíval výlučne v nočnej pohotovosti, ale zasahoval aj do denných hodín, počas ktorých by sa mohol inak venovať svojim osobným a rodinným aktivitám. Napokon vyzdvihol i tú časť odôvodnenia zrušujúceho uznesenia, v ktorej odvolací súd ustálil, že nezapočítanie pohotovosti do pracovného času malo priamy vplyv na prekračovanie maximálneho pracovného limitu, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na odpočinok a rodinný život, a že práve tento dopad je relevantným kritériom pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy, ktorú utrpel.

8. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na podanom odvolaní a zopakoval, že nočná pohotovosť nie je vôbec takou skutočnosťou, ktorá by bola spôsobilá privodiť žalobcovi nemajetkovú ujmu. Vyjadril názor, že na to, aby bol žalobca úspešný, mal preukázať aj to, že smernica nebola riadne prevzatá do nášho právneho poriadku. Má za to, že smernica bola do nášho právneho poriadku riadne prevzatá v § 85 Zákonníka práce, ktorý v ods. 9 stanovuje, že priemerný týždenný pracovný čas zamestnanca vrátane práce nadčas nesmie prekročiť 48 hodín. Toto ustanovenie je obsahovo zhodné s čl. 6 písm. b/ Smernice, pričom platí, že bol dosiahnutý cieľ Smernice. Uviedol, že ak sa žalobca domnieval, že došlo k porušeniu jeho práva na to, aby jeho priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval 48 hodín v týždni v rámci konkrétneho 6 mesačného referenčného obdobia, mal podať pracovnoprávnu žalobu.

9. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. Rozsudok vo výroku II., ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, nebol napadnutý odvolaním, tento výrok nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu bol rozsudok vo výrokoch I. a III., ktorými súd žalobe v časti vyhovel a rozhodol o náhrade trov konania. V týchto výrokoch je rozsudok vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods.1 CSP v tejto časti potvrdil.

13. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 26. augusta 2025 o 09.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 207, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 19.08.2025 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

14. Žalovaný namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP, t.j., t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d/), že súd dospel na

základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

15. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

16. Odvolací súd po preskúmaní obsahu odvolania a napadnutých výrokov rozsudku konštatuje, že nezistil z obsahu súdneho spisu taký procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý by mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

17. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

18. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil v potvrdenej časti rozsudku správny právny záver.

19. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody preskúmvanej časti rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

20. Žalovaný v odvolaní argumentuje prevažne skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutých výrokov rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

21. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení všetkých zákonných predpokladov pre priznanie peňažného nároku titulom nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca utrpel porušením práva Európskej únie, keď čl. 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES bol nesprávne prebratý do zákona 315/2001 Z.z., v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalobcu na 48 hodinový týždenný pracovný čas, ktoré právo mu vyplýva priamo z vyššie uvedenej smernice. Porušením práva Európskej únie zároveň došlo k zásahu do osobnostnej sféry žalobcu - konkrétne do jeho práva na odpočinok, na súkromie a rodinný život, keď bol ukrátený o čas odpočinku a psychickej a fyzickej regenerácie a o čas, ktorý by mohol stráviť s rodinou a budovaním priateľských a obdobných vzťahov, pričom išlo o zásah trvajúci niekoľko rokov, ktorý sa nepodarilo vyriešiť ani komunikáciou so zamestnávateľom.

22. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky relevantné odvolacie námietky žalovaného.

23. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého výroku rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného uvádza nasledovné:

24. Nedôvodná je námietka žalovaného spochybňujúca dôvodnosť základu nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. Ako to vyplýva zo zrušujúceho uznesenia zo dňa 31. júla 2024, odvolací súd nemal pochybnosti o naplnení predpokladov zodpovednosti štátu za vzniknutú škodu, v dôsledku čoho žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody (bod 29. zrušujúceho uznesenia). Odvolací súd tiež v bode 41 zrušujúceho uznesenia ustálil, že medzi porušením práva a vznikom škody u žalobcu v dôsledku straty času odpočinku a straty času, ktorý mohol stráviť s rodinou a priateľmi, je príčinná súvislosť.

25. Odvolací súd dopĺňa, že aj vzhľadom na existenciu množstva iných súdnych rozhodnutí v obdobných veciach iných žalobcov a rovnakého žalovaného v obvode Krajského súdu v Košiciach je pri posudzovaní nároku žalobcu v tunajšej veci, ktorý je uplatnený na základe obdobných skutkových okolností, len za iné

časové obdobie, nevyhnutné rešpektovať zásadu právnej istoty zakotvenú v článku 2 ods. 1 základných princípov CSP predstavujúcu základ pri úprave právnych pomerov strán sporu.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky riešil tzv. prejudicialitu v niekoľkých svojich rozhodnutiach (sp.zn. 1Cdo/133/2009, 1Cdo/44/2010, 4Cdo/231/2013, 3Cdo/115/2016, 5Cdo/13/2020). Právna veta uznesenia NS SR sp.zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31.01.2012 bola pod R 40/2013 publikovaná v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v znení: „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením.“

27. Rešpektujúc princíp právnej istoty, ako i možné legitímne očakávania žalobcu, ako aj právny názor odvolacieho súdu vyslovený v jeho predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, súd prvej inštancie postupoval správne, ak v ďalšom konaní dokazovanie ohľadne existencie nemajetkovej ujmy už nevykonával a svoju pozornosť zamerlal len na výšku jej náhrady (nemajetkovej ujmy), ktorú učinil spornou odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení.

28. Na tomto závere nič nemenia rozhodnutia Mestského súdu Bratislava IV a Okresného súdu Trnava, ktorými boli zamietané žaloby hasičov pre nepreukázanie nemajetkovej ujmy, pretože ako už odvolací súd uviedol vyššie, v predmetnej veci zistený skutkový stav veci vznik nemajetkovej ujmy žalobcu nepochybne preukazoval.

29. V súlade s princípom rovnocennosti práva EÚ a vnútroštátneho práva, súd prvej inštancie správne v ďalšom konaní aplikoval ustanovenia o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv v zmysle § 13 OZ v spojení s § 11 OZ a nepochybil, ak pri určení výšky náhrady zohľadnil kritériá stanovené zákonom a vyplývajúce z judikatúrnej praxe.

30. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

31. V zmysle § 13 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

32. Ako už odvolací súd uviedol aj vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je zákonnou úpravou vymedzený reštriktívne, teda tak, aby ho bolo možné priznať len za vopred definované následky. Aj v zmysle § 13 ods. 2 OZ náhradu nemajetkovej ujmy možno priznať z dôvodov demonštratívne uvedených, ktoré však nepredstavujú ohraničený výpočet prípadov, u ktorých nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniká.

33. Súdna prax pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádza z ustanovení § 11 až § 13 OZ a po zistení zásahu do osobnostnej sféry žalobcu porušením práva EÚ súdy použijú ust. § 11 až § 13 OZ pre stanovenie rozsahu a spôsobu náhrady ako nemajetkovej ujmy v peniazoch. Vychádzajú pritom aj z kritérií na stanovenie výšky takejto náhrady analogicky ako v prípadoch ochrany osobnosti. Peňažná náhrada by pritom mala byť tak vysoká, aby mohla splniť úlohu odškodňovaciú, nie len symbolickú, na druhej strane však nemôže byť táto náhrada ani neprimerane vysoká. Náhrada sa určuje s ohľadom na charakter zásahu, okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, jeho trvanie, závažnosť následkov v živote žalobcu a zároveň rozhodnutie o výške musí byť konzistentné aj s výškou náhrad priznávaných v obdobných súdnych sporoch, kde súdy aplikujú ust. § 13 OZ.

34. V súvislosti s určením výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie prihliadol na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Košiciach v obdobných prípadoch iných žalobcov voči tomu istému žalovanému (viď sp.zn. 2CoPr/3/2019, 6Co/193/2022, - priznaná náhrada 1.500 €, 6Co/35/2022, 6Co/60/2022, 6Co/102/2022, 6Co 113/2023, 11Co/222/2020, 11CoPr/1/2020, 11CoPr/4/2020 - vo všetkých priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 € a sp.zn. 6Co 69/2022, 6Co/129/2022,

6Co 110/2023 - priznaná náhrada 2.500 €) a nepochybil, keď s poukazom na tieto rozhodnutia ustálil rozpätie výšky náhrad nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch iných žalobcov od 1.500 € do 2.500 €.

35. Súd prvej inštancie následne výsluchom žalobcu po vrátení veci dôsledne zisťoval závažnosť zásahu a okolnosti danej veci a nepochybil, keď po porovnaní so skutkovým stavom zisteným v obdobných prípadoch považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy na hornej hranici stanoveného rozpätia vo výške 2.500 €. Súd prvej inštancie tento svoj záver vyargumentoval spôsobom spĺňajúcim požiadavky kladené na zdôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Z rozhodnutia vyplýva, že žalobca bol v rozhodnom čase (2018-2021) otcom troch mal. detí, dve z nich boli vo veku 6 a 8 rokov, aktívne sa venovali športu, pričom v dôsledku nedodržiavania jeho pracovného času bol ukrátený v nemajetkovej sfére o čas odpočinku, ktorý mohol stráviť s blízkymi, pomáhať svojej manželke s mal. deťmi, fyzicky i psychicky regenerovať.

36. Výška priznanej náhrady je konzistentná aj s výškou náhrad priznaných v ďalších súdnych sporoch (porovnaj napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/24/2024, 6Co/1/2025).

37. K spochybňovaniu závažnosti vzniknutej ujmy žalovaným s poukazom na to, že na rodinný život žalobcu nemala vplyv služobná pohotovosť, pretože ju vykonával v noci, odvolací súd uvádza, že služobná pohotovosť žalobcu zasahovala aj do dňa, pretože končila o 7.00 hodine ránej, pričom žalobca vo svojej výpovedi zdôrazňoval práve to, že najväčšou záťažou pre rodinu bola jeho absencia pri ranných a víkendových aktivitách s ich vtedy 2 maloletými deťmi (ktoré vzhľadom na vek ešte neboli samostatné), na ktoré bola jeho manželka sama. Okrem toho, je potrebné uvedomiť si i to, že žalobca častokrát po absolvovaní 24 hodinovej služby potreboval na ďalší deň aktívny odpočinok (v dôsledku čoho sa nemohol venovať rodine a záľubám), pretože práve počas nočnej služby musel byť v neustálej pohotovosti a strehu (č.l. 239).

38. Rozsudok vo veci F. sa týkal nemocničného lekára, ktorý musel byť na telefóne v priestoroch zamestnávateľa, mal pridelenú miestnosť s posteľou, v ktorej mohol spať, keď jeho služby neboli potrebné. Súdny dvor vyslovil, že za takýchto okolností sa nedá povedať, že pracovník v dotknutom čase „odpočíva“. Z judikatúry Súdného dvora dokonca vyplýva, že aj čas pracovnej pohotovosti, strávený v domácom prostredí na telefóne (teda mimo priestorov zamestnávateľa), jednoznačne predstavuje pracovný čas, pretože pracovník musí byť neustále k dispozícii zamestnávateľovi a zastihnuteľný, a jeho sloboda pohybu a sloboda organizovať si vlastný program je preto výrazne obmedzená.

39. Z uvedených dôvodov sú aj tieto námietky žalovaného bez právneho významu. Je potrebné vziať na zreteľ tú skutočnosť, že žalobca vykonáva službu na mieste určenom zamestnávateľom (služobný úrad), musí tam byť fyzicky prítomný a bez ohľadu na to, že nemusí byť „aktívny“ počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že má vytvorené podmienky na oddych resp. spánok, musí byť plne k dispozícii a pripravený okamžite poskytnúť príslušné služby a plniť si svoje povinnosti. Je oddelený od svojho vlastného sociálneho súkromného prostredia a rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám, je nielen výrazne obmedzená, ale priam vylúčená.

40. Pokiaľ žalovaný spochybňoval danosť nároku vo svojej replike z 30.4.2025 odvolávajúc sa na úplne novú právnu argumentáciu, že smernica bola do nášho právneho poriadku riadne prevzatá v § 85 Zákonníka práce, ktorý v ods. 9 stanovuje, že priemerný týždenný pracovný čas zamestnanca vrátane práce nadčas nesmie prekročiť 48 hodín a že ak sa žalobca domnieval, že došlo k porušeniu jeho práva na to, aby jeho priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval 48 hodín v týždni v rámci konkrétneho 6 mesačného referenčného obdobia, mal podať pracovnoprávnu žalobu, odvolací súd dáva do pozornosti, že v dôsledku rekodifikácie procesného predpisu (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016) došlo k zásadným zmenám, resp. k rozšíreniu pravidiel a nástrojov koncentrácie sporového konania. Podstata koncentrácie sporového konania spočíva v tom, že strana môže efektívne uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany iba v určitom časovom úseku, ktorý vymedzuje zákon (zákonná koncentrácia) alebo na základe zákona sudca (sudcovská koncentrácia). Zákonná koncentrácia konania sa uplatňuje aj v opravných konaniach, prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len za sprísnených podmienok, taxatívne vymedzených v § 366 CSP. Strany odlišné od odvolateľa ich za rovnakých podmienok môžu uplatniť len do uplynutia lehoty na vyjadrenie k odvolaniu (§ 373 ods. 4

CSP). Zároveň lehota na podanie odvolania neohraničuje len samotné podanie odvolania, ale zároveň ohraničuje aj vymedzenie programu odvolacieho konania (určenie rozsahu v akom sa rozhodnutie napáda a z akých dôvodov). V rámci odvolacieho konania platí, že rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rovnaké obmedzenie sa vzťahuje aj na zmenu a doplnenie odvolacích dôvodov a dôkazov na ich preukázanie (§ 364 a § 365 ods. 3 CSP). Po uplynutí lehoty na podanie odvolania preto nemožno rozširovať ani meniť odvolacie dôvody, ani navrhované dôkazy.

41. Pri preskúvaní napadnutej časti rozhodnutia bolo teda nevyhnutné aplikovať cit. ust. § 365 ods. 3 CSP, a preto na odvolacie dôvody uvedené žalovaným (až) v odvolacej replike, podané po uplynutí lehoty na podanie odvolania, odvolací súd prihliadnuť nemohol.

42. Vecne správne rozhodol súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov konania, keď priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu vychádzajúc zo záveru, že pokiaľ ide o základ nároku, žalobca bol v celom rozsahu úspešný a stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy záviselo iba od úvahy súdu. Z uvedených dôvodov

43. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch I. a III. ako vecne správny potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

44. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v tomto odvolacom konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu jeho trov. Takýto nárok vznikol v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi, preto mu odvolací súd priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).